

พระเจ้ามโหตรประเทศ

(พ.ศ.๒๓๕๐-๒๓๕๗)

พระเจ้ามโหตรประเทศฯ เป็นเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ ๕ นามเดิมคือ เจ้าหนานมหาวงส์ เป็นบุตรคนที่สองในจำนวน ๑๖ คน และเป็นบุตรชายคนแรกในจำนวน ๕ คน ของพระญาธัมมลังกา หรือเจ้าช้างเผือกธัมมลังกา ซึ่งเป็นเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ ๒

หลังจากพระญาพุทธวงส์ หรือเจ้าหลวงแผ่นดินเย็นพุทธวงส์ เจ้าเมืองเชียงใหม่ถึงแก่สวรรคตเมื่อ พ.ศ.๒๓๔๘ แล้ว เจ้าหนานมหาวงส์ซึ่งเป็นอุปราชก็ได้รั้งเมืองสืบมา จนถึง พ.ศ.๒๓๕๐ พระญาอุปราชมหาวงส์เมืองเชียงใหม่ และเจ้าพิมพิสารได้นำช้างพลายสีประหลาดลงไปถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งครั้งนั้นก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเจ้าอุปราชมหาวงส์ (บุตรของพระญาธัมมลังกา) เป็นพระญาเชียงใหม่ ตั้งเจ้าพิมพิสารเป็นพระญาอุปราชเมืองเชียงใหม่

ใน พ.ศ.๒๓๕๕ พระญาเชียงใหม่ พระญาลำพูน และพระญาอุปราช ผู้ว่าการนครลำปาง ได้จัดต้นไม้เงินต้นไม้ทอง และเครื่องราชบรรณาการ ไปถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และในปีพ.ศ.๒๓๕๖ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้พระยาสิทธิราชฤทธิไกรเจริญพระสุพรรณบัฏกับเครื่องสูง มาพระราชทาน พระญาเชียงใหม่มหาวงส์ และเลื่อนยศขึ้นเป็นพระเจ้ามโหตรประเทศราชาธิบดีนครนพิตินทรนพิสินทรมหานคราธิสฐาน ภูบาลบพิตร สถิตในอุดมชียงนคราขวงส์ เจ้านครเชียงใหม่ ในขณะที่นั้นยังป่วยอยู่ ครั้นได้เป็นพระเจ้าประเทศราชได้ ๕ เดือนกับ ๒๘ วัน ถึงวันเดือนยี่เหนื่อ แรม ๕ ค่ำ ปีกุลศักราช ๑๒๑๖ (พ.ศ.๒๓๕๗) โรคกำเริบมากขึ้น พระเจ้ามโหตรประเทศฯ ก็ถึงแก่พิราลัย รวมเวลาที่ดำรงตำแหน่งเจ้าหลวงเชียงใหม่ได้ ๗ ปีเศษ พระเจ้ามโหตรประเทศฯ มีบุตรธิดา รวม ๑๕ คนโดยเป็นชาย ๑๐ คน และเป็นหญิง ๕ คน

ในสมัยพระญาเชียงใหม่เจ้ามawangสนี้ มีหลักฐานปรากฏชัดอยู่ว่าทางราชสำนักกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่สามให้การสนับสนุนโดยมีพระประสงค์ที่จะให้เจ้ามawangสื "เอาใจใส่ดูแลราชการบ้านเมืองให้ทั่วไปทั้งสามเมือง" ถือได้ว่า นับตั้งแต่ปลายสมัยของเจ้าหลวงพุทธวงศ์แห่งเชียงใหม่ นั้น เจ้ามawangสื แห่งนครเชียงใหม่มีบทบาทมากขึ้นจนสามารถควบคุมดูแลไปถึงเมืองลำพูน และลำปาง อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่เคยมีในสมัยพระเจ้ากาวิละ

(เรียบเรียงจาก หนังสือเจ้าหลวงเชียงใหม่ กรุงเทพฯ : คณะทายาทสายสกุล ณ เชียงใหม่ ,๒๕๓๕)

ที่มาของข้อมูล

“ พระเจ้ามโหตรประเทศ.” 2546. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 10 ตุลาคม. จาก

<http://www.lannaworld.com/person/kingcm5.htm>